

Karin Tyrefors hoppas att besökarna ska känna samma slags frihet som den utövare av parkour brukar beskriva när de på egen hand tar sig fram i olika stadsmiljöer.

Jag kan – jag vill – jag törs heter verket.

Redskapen har inslag av bladguld, som lyser upp.

Stenen har bearbetats för hand för att få rätt yta.

FOTO: KARIN TYREFORS & BORGHAMNS STENFÖRÄDLING

Taktila redskap för kravfria övningar

Konstnären och formgivaren Karin Tyrefors senaste verk är en serie med klassiska inslag från skoltidens redskapsgymnastik: plinten, bocken och bommen. De är formgivna i kalksten från Borghamns Stenförädlings brott och placerade vid entrén till nya Huskvarna sportcenter, som har byggts samman med en äldre gymnastikhall.

– Jag älskade redskapsgymnastiken, men jag vet ju att många kompisar tyckte tvärtom. De kände obehag när redskapen plockades fram och man skulle göra olika övningar inför alla andra, säger Karin Tyrefors.

Redskapens starka fysiska symbolik har en naturlig koppling till idrottshallens miljö.

– Tanken är att redskapen ska symbolisera tillgänglighet och avdramatisera förhållandet till dem. Nu uppmanas besökarna att utforska och upptäcka. Bocken har till

exempel en stigbygel som ska underlätta för den som vill klättra upp på den.

När kultur- och fritidsnämnden i Jönköpings kommun 2017 gav Karin Tyrefors uppdraget var en del i motiveringen att verket "ger alla barn en möjlighet till fysisk aktivitet och visuella associationer".

– I dag är ju synen på gymnastisk och idrott i skolan omgärdad av många andra krav som kan kännas pressande. Många avstår från att delta i gympan. Och när dina möjligheter att röra dig är begränsade kanske du behöver närma dig ett redskap under en längre tid än den stund då gymnastikpasset i skolan pågår.

Kalkstenen är bearbetad på ett sätt som ska ge en känsla av patina och autenticitet.

– Det är en kombination av polerad och krysshämrad yta, och en del andra tekniker som har utförts för hand för att skapa en yta som påminner om de skinnklädda toppdelarna på plinten och bocken. Formen känns väldigt levande jämfört med en yta som är bearbetad av maskin.

– Som skulptur binder de samman den nya hallen med den andra, som en länk mellan två generationer.

Redskapen är placerade på en typ av dämpande gummimatta som numera är vanlig på till exempel lekplatser.

– Det var inget som jag hade planerat för till en början, men det blev jättebra eftersom det både understryker verkets funktion och minskar skaderisken. ■

TEXT PETER WILLEBRAND